

Inleiding

De meeste jongeren gaan gewoon naar school. Leerplichtige jongeren die niet naar school gaan, niet op een school staan ingeschreven of langdurig/regelmatig verzuimen, komen bij de leerplichtambtenaar terecht. De leerplichtambtenaar ziet er op toe dat de Leerplichtwet wordt nageleefd. Achter een verzuimmelding van een leerplichtige jongere gaat meestal een wereld schuil waarin school, ouder(s)/verzorger(s) en/of hulpverlenende instanties in meer of mindere mate een rol spelen.

De inspanningen van de leerplichtambtenaar vormen een belangrijke schakel in de begeleiding van een leerling in zijn of haar schoolloopbaan. De werkzaamheden van de leerplichtambtenaar dragen bij aan het terugdringen van verzuim, voortijdig schoolverlaten en het verbeteren van de startpositie in de maatschappij. Met als doel dat jongeren hun capaciteiten kunnen gebruiken, zodat ze economisch en maatschappelijk zelfstandig kunnen zijn.

Om mee te kunnen doen in onze samenleving, is het zaak om voldoende bagage mee te krijgen. Gezamenlijk werken de opvoeders, scholen en omgeving aan een optimale ontwikkeling van kinderen en jongeren. Als gemeente De Bilt maken we gebruik van de Leerplichtwet om het recht op onderwijs voor ieder kind te garanderen.

In ons land geldt voor onderwijs de leer- en kwalificatieplicht. Dit betekent dat jongeren van 5 tot 18 jaar naar school moeten, totdat zij een startkwalificatie (een havo- of vwo-diploma of een mbo-diploma op niveau 2 of hoger) hebben behaald.

Met dit jaarverslag wordt voldaan aan de wettelijke verplichting de gemeenteraad te informeren over het in de gemeente De Bilt gevoerde leerplichtbeleid voor het schooljaar 2016-2017. Aan de hand van stukjes tekst en cijfers wordt een beeld geschetst van de dagelijkse praktijk.

Wat is leerplicht?

Vanaf hun vijfde jaar moeten kinderen in Nederland verplicht naar school. Tot zij zestien jaar zijn, geldt de Leerplichtwet. In de praktijk gaan de meeste kinderen al naar school als zij vier zijn, maar zij zijn dus pas leerplichtig vanaf hun vijfde jaar.

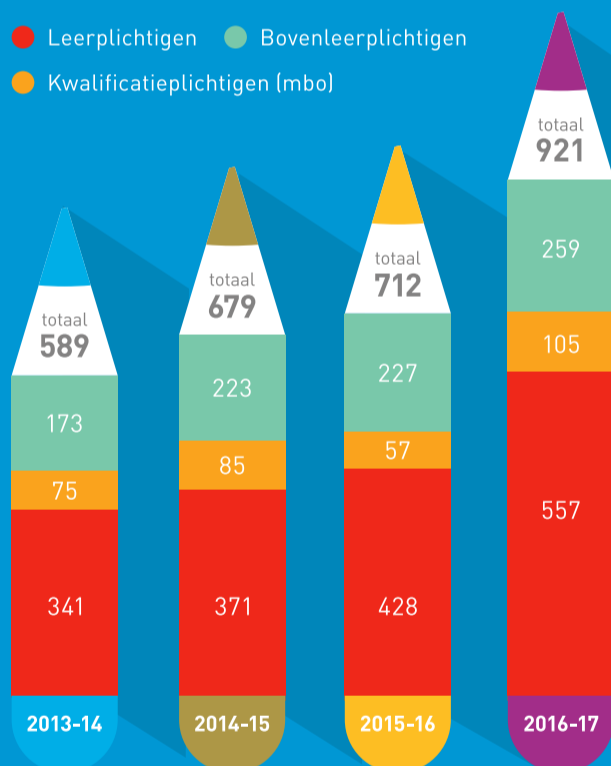

Meer weten?

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht

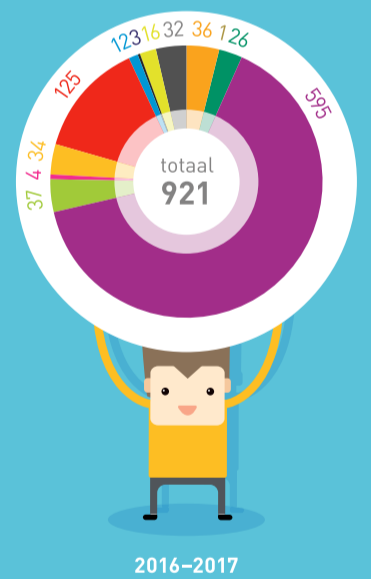
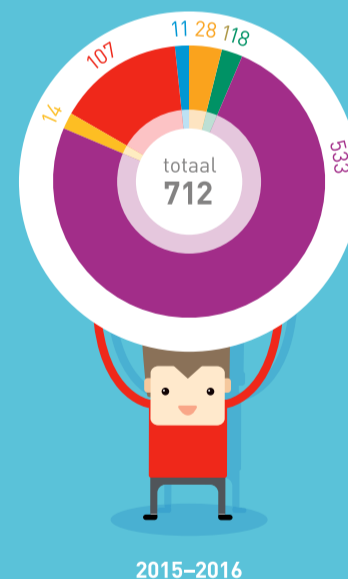
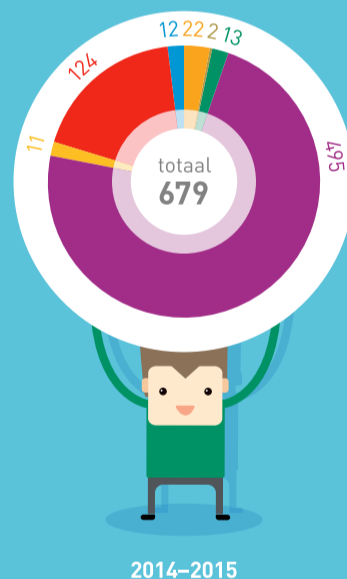
AANTAL VERZUIMMELDINGEN

- Leerplichtigen
- Bovenleerplichtigen
- Kwalificatieplichtigen (mbo)

OVERZICHT VERZUIMMELDINGEN

- Vrijstelling/vervangende leerplicht
- Relatief verzuim
- Melding schorsing
- Dreigende verwijdering (JVS)
- Verzoeken om extra verlof
- Absoluut verzuim
- RMC (JVS)
- In beeld (JVS)
- Luxe verzuim
- Bemiddeling & Advies
- RMC conversie (JVS)
- Zorg en preventie (JVS)

Wat is kwalificatieplicht?

Na het schooljaar waarin een jongere zestien jaar is geworden tot zijn of haar achttiende verjaardag geldt de kwalificatieplicht. Leerlingen van zestien en zeventien jaar moeten onderwijs volgen als zij nog geen startkwalificatie hebben behaald. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma, of een diploma mbo niveau 2 of hoger. De kwalificatieplicht duurt tot de dag dat de startkwalificatie is behaald, of tot de achttiende verjaardag. De kwalificatieplicht is geregeld in de Leerplichtwet.

Vrijstellingen kwalificatieplicht

Jongeren in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) die een uitstroomprofiel dagbesteding of arbeid volgen, zijn niet kwalificatieplichtig (in het uitstroomprofiel onderwijs van het vso is dat wel zo). Ook wie zeer moeilijk leert, een verstandelijke en/of fysieke beperking heeft of een getuigschrift of een diploma heeft van de praktijkschool, kan vrijgesteld worden van de kwalificatieplicht.

Schoolverzuim in soorten

Absoluut verzuim

Is een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling niet ingeschreven bij een school, dan is dat absoluut verzuim.

Relatief verzuim

Is een leerling wel ingeschreven, maar komt hij niet naar school dan is er sprake van relatief verzuim. Relatief verzuim wordt onderverdeeld in **signaalverzuim**, **licht verzuim** en **luxe verzuim**. Verzuimt een leerling in vier weken tijd zestien les- en/of praktijk- uren, dan is de school verplicht dit te melden bij Leerplicht.

Signaalverzuim

Is een leerling vaak te laat of spijbelt hij of zij regelmatig, dan heet dit signaalverzuim. Het verzuim is dan een signaal dat er sprake is van dieperliggende problemen. Zo'n signaal is belangrijk: hoe eerder we in actie komen, hoe beter we relatief verzuim – en daarmee wellicht voortijdig schoolverlaten – kunnen voorkomen.

Licht verzuim

Is het verzuim minder dan zestien uur per vier weken dan valt dit onder licht verzuim. Het melden van het lichte verzuim is niet verplicht, maar wel wenselijk.

Luxe verzuim

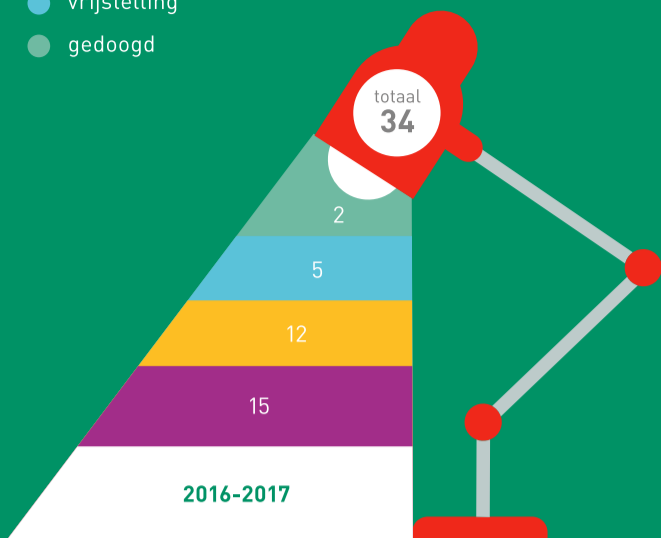
Is een leerling zonder toestemming van de schooldirectie/leerplichtambtenaar met verlof buiten vastgestelde schoolvakanties, dan heet dit luxe verzuim.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim is geoorloofd verzuim als een leerling om medische redenen niet naar school kan gaan. Vaak ziek zijn vormt echter een risico voor de schoolloopbaan en kan duiden op andere problemen. Het is van groot belang dat scholen verdacht of veelvuldig ziekteverzuim tijdig melden, zowel bij de GGD-arts als bij de leerplichtambtenaar. Ook bij (geoorloofd) ziekteverzuim is een gezamenlijke aanpak met leerling, ouders, school en andere betrokkenen belangrijk om het verzuim zoveel mogelijk te beperken.

ABSOLUUT VERZUIM

- wel naar (particuliere) school
- verhuisd buiten de regio
- vrijstelling
- gedoogd

Cijfers en feiten

Het afgelopen schooljaar is het totaal aantal meldingen wederom behoorlijk gestegen. Er zijn 921 meldingen in behandeling genomen, 209 meer dan vorig schooljaar.

De oorzaak van de stijging ligt vooral bij de toegenomen aandacht voor het melden, niet alleen van verzuim, maar scholen weten ons ook duidelijk beter te vinden voor informatie en advies. Het afgelopen schooljaar heeft er weer een 3e jaars HBO stagiaire het hele schooljaar meegedraaid binnen het leerplichtteam. Hierdoor was er meer capaciteit en ruimte om het tijdig melden te stimuleren binnen de scholen. Zo zijn op verschillende scholen spreekuren georganiseerd voor te laatkomers en licht verzuimers en is het tijdig melden extra onder de aandacht gebracht. Komend schooljaar zal er geen HBO stagiaire worden aangenomen, dit ivm de organisatieontwikkelingen binnen onze gemeente.

Door het overgaan naar een ander leerplichtadministratiesysteem (JVS) in november 2016 zijn er andere cijfers beschikbaar vanuit dit systeem, maar missen we sommige cijfers die we in vorige jaarverslagen wel konden vermelden.

Wat o.a. opvalt uit de cijfers van JVS is het absoluut verzuim; van 14 in het vorig schooljaar naar 34 afgelopen schooljaar. De verklaring is als volgt: 15 bleken gewoon op een (particuliere) school te zitten, 12 waren buiten de regio verhuisd, 5 kregen een vrijstelling vanwege inschrijving op een school in het buitenland, 2 worden gedoogd (dit zijn langdurige thuiszitters).

Wat is RMC? (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie)

Jongeren van 18 tot 23 jaar zónder startkwalificatie, zijn voortijdig schoolverlaters (VSV). Zij vallen niet meer onder de Leerplichtwet, maar wél onder de RMC-wetgeving. De RMC heeft jongeren zonder startkwalificatie in beeld en activeert hen om weer terug te gaan naar school.

Eén doorlopende aanpak voor 5 - 23 jaar

Leerplicht en RMC werken nauw samen om de Leerplichtwet (waarin ook kwalificatieplicht is geregeld) en de RMC-wet te handhaven. Er is dus één doorlopende aanpak van leerplicht (kinderen van vijf tot achttien), tot en met het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (tot 23 jaar).

De rol van de leerplichtambtenaar

De kern van de gemeentelijke leerplichttaak ligt in het voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. De begrippen preventie, zorg en helder handhaven staan hierbij centraal. Het werk van de leerplichtambtenaar is meer dan overtreders van de Leerplichtwet vermanend op de vingers tikken. Naast haar handhavingstaak is er vooral veel ruimte voor de maatschappelijke zorgtaak. Het grootste gedeelte van de tijd is de leerplichtambtenaar, samen met de netwerkpartners, actief bezig met het vinden van oplossingen voor problemen die de schoolloopbaan van de jongere in gevaar (kunnen) brengen. Voorbeelden van netwerkpartners waar nauw mee samen wordt gewerkt zijn het CJG (Centrum Jeugd en Gezin), de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst), SAVE (Samen Veilig), GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg)-instellingen en uiteraard de scholen. Naast de genoemde taken geven de leerplichtambtenaren ook advies en voorlichting op scholen en aan andere instanties.

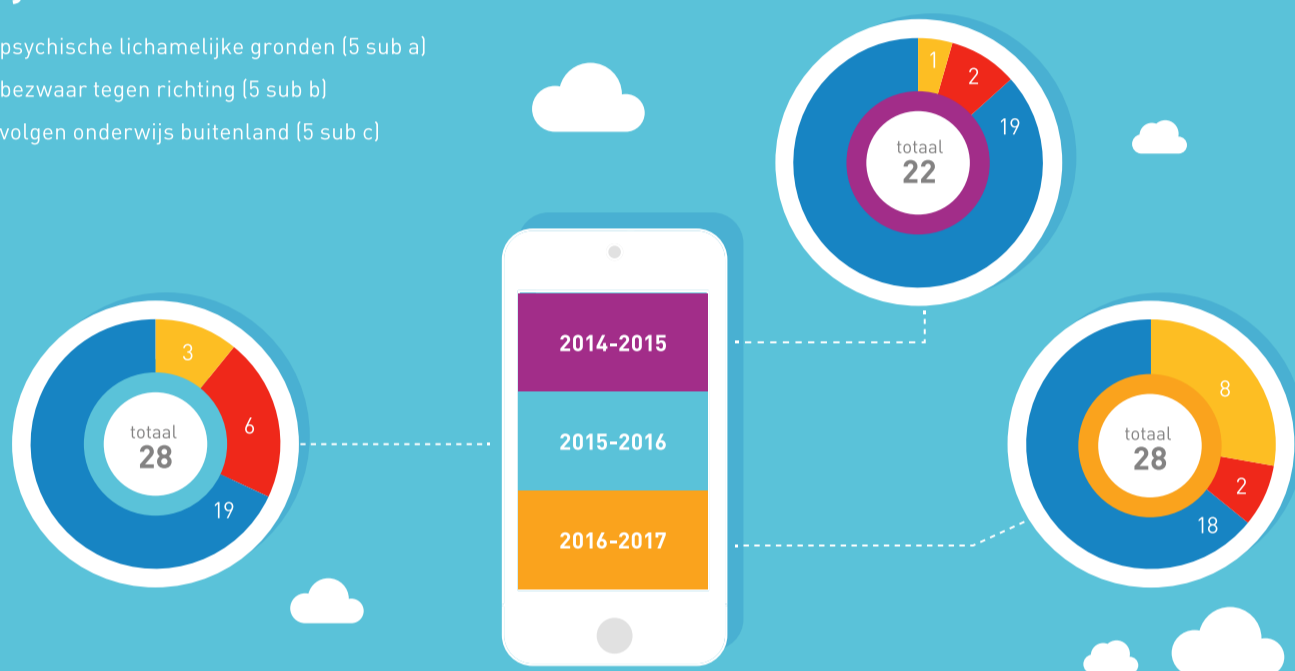

Casus Bjorn

Bjorn, 16 jaar, VMBO diploma gehaald, krijgt een mooie kans om in Barcelona te gaan voetballen. Eigenlijk biedt de Leerplichtwet daar geen ruimte voor; hij moet eerst nog een startkwalificatie halen. Zijn droom en deze kans komen echter waarschijnlijk maar once in a lifetime voor, dus spreekt de leerplichtambtenaar af dat hij via een inschrijving bij de Wereldschool toch enkele certificaten voor de Havo gaat halen. Jongen blij, ouders blij, leerplichtambtenaar blij.

VRIJSTELLINGEN

- psychische lichamelijke gronden (5 sub a)
- bezwaar tegen richting (5 sub b)
- volgen onderwijs buitenland (5 sub c)

Vrijstellingen

Ouders kunnen op verschillende gronden een beroep doen op de inschrijvingsplicht op een school/instelling:

Op grond van lichamelijke of psychische ongeschiktheid (artikel 5, lid a LPW)

Dit kunnen kinderen zijn die vanaf hun geboorte al ernstige beperkingen hebben, maar het kan ook gaan om leerlingen die later – bijvoorbeeld door een ongeval, ernstige ziekte of ernstige psychiatrische problematiek – al dan niet tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen.

Het aantal vrijstellingen op grond van dit artikel is de afgelopen 5 jaar landelijk fors gestegen, doordat leerlingen met ernstige psychische klachten (ingewikkeld gedrag als gevolg van autisme, depressie, angst- of sociale fobieën, persoonlijkheidsstoornissen etc.) een vrijstelling kregen, vaak ook uit onmacht bij scholen en leerplichtambtenaren. Veel van deze kinderen kunnen immers wel naar school (ze zijn "leerbaar"), maar de Leerplichtwet kent geen gedeeltelijke vrijstellingen en een volledig onderwijsprogramma is vaak niet haalbaar.

In november 2015 heeft de staatssecretaris alternatieven beschreven om in ieder geval naar school te kunnen. In juni 2016 heeft de staatssecretaris nogmaals zijn zorgen geuit en gemeenten verzocht om vrijstellingsverzoeken kritisch te bezien en bij reeds bestaande vrijstellingen ouders te wijzen op de mogelijkheden die het onderwijs kan bieden.

In De Bilt zijn afgelopen schooljaar 8 vrijstellingen art 5, lid a gegeven. Gedurende dit schooljaar zijn er afspraken gemaakt met GGD (Gemeentelijke GezondheidsDienst) en SWV (SamenwerkingsVerband) om de procedure aan te passen. Binnen de GGDrU (Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht) is een pool van zes jeugdartsen aangesteld, die betrokken zijn bij de advisering vrijstelling leerplicht, waarbij de aanvraag bij voorkeur door een regionaal werkzame jeugdarts wordt afgehandeld, niet zijnde de jeugdarts van de school van herkomst.

Conform het advies van de staatssecretaris heeft het de voorkeur dat de betrokkenheid van het samenwerkingsverband passend onderwijs, onderdeel is van de te volgen stappen in het proces aanvraag vrijstelling leerplicht. Het komende schooljaar zal op lokaal/regionaal niveau deze samenwerking met de samenwerkingsverbanden verder vorm moeten krijgen.

Bezwaren tegen de richting (artikel 5, lid b LPW)

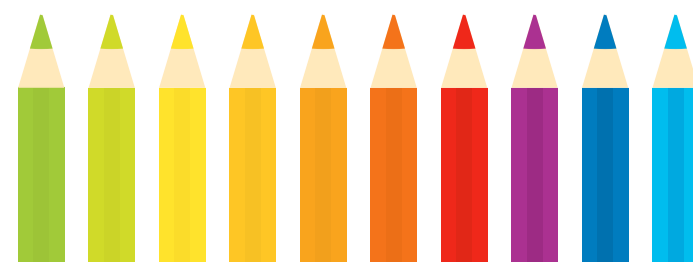
Ouders kunnen zich beroepen op vrijstelling omdat ze bezwaar hebben tegen de richting van alle op redelijke afstand liggende scholen, op basis van godsdienst of levensovertuiging. Meestal geven ouders in deze gevallen thuisonderwijs. Deze vrijstelling moet jaarlijks opnieuw worden aangevraagd. In De Bilt zijn er twee gezinnen met een vrijstelling op grond van dit artikel. In totaal gaat het om twee kinderen.

Onderwijs in het buitenland (artikel 5, lid c LPW)

Als een leerling (tijdelijk) op een school in het buitenland staat ingeschreven, zijn ouders vrijgesteld van de verplichting om hun kind in Nederland op een school in te schrijven. Ouders moeten wel aantonen dat de leerling ingeschreven staat en de school in het buitenland geregeld bezoekt. In De Bilt zijn er 18 beschikkingen op grond van dit artikel afgegeven.

Onderwijs op andere wijze (artikel 15 LPW)

De leerplichtambtenaar kan – in uitzonderlijke situaties – toestemming geven om een jongere uit te schrijven van een school, als blijkt dat een leerling op een andere manier onderwijs krijgt. In De Bilt is dit schooljaar één keer deze vrijstelling gegeven.

Dag van de Leerplicht 2017

Brugklassenwedstrijd 'Op tijd komen'

Op donderdag 16 maart 2017 was het de Dag van de Leerplicht. In de gemeente De Bilt werd in dit kader op twee scholen een brugklassenwedstrijd 'Op tijd komen' georganiseerd. Klas 1A van Groenhorst Maartensdijk en klas 1C van de Werkplaats in Bilt-hoven kwamen als winnaars uit de bus en werden daarom door wethouder Onderwijs Madeleine Bakker getraakteerd op gebak.

De enige spelregel was simpel maar doeltreffend: de klas met de minste te-laat-komers in de week van 6 tot en met 10 maart wint. Drie brugklassen van Groenhorst Maartensdijk en drie van de Werkplaats in Bilt-hoven gingen deze uitdaging aan. Klas 1A van Groenhorst Maartensdijk en klas 1C van de Werkplaats in Bilt-hoven hadden de meeste op tijdkomers en konden zich verheugen op gebak.

Wethouder Bakker:

“Natuurlijk weten leerlingen dat onderwijs belangrijk is voor hun toekomst. Een ludieke actie om de schijnwerper te zetten op het belang van onderwijs en het voorkomen van verzuim is juist op de Dag van de Leerplicht een goede zaak.”

Achtergrond

Tijdens de Dag van de Leerplicht staan leerlingen, ouders en leerkrachten stil bij het feit dat kinderen in Nederland het recht hebben om zich te ontwikkelen en een diploma te halen. Om ouders en scholieren hiervan bewust te maken worden op de Dag van de Leerplicht in veel gemeenten activiteiten georganiseerd. Het was de 14e editie van de Dag van de Leerplicht in De Bilt.

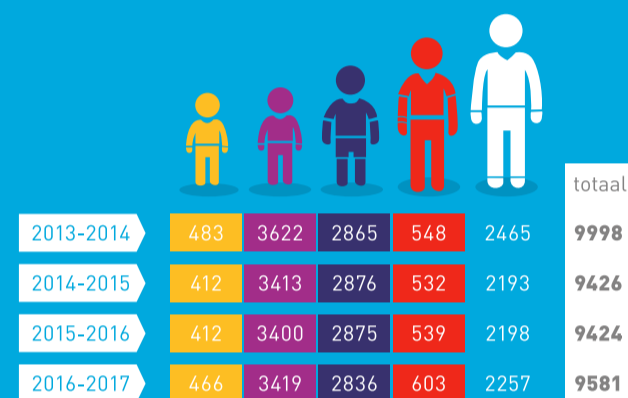
Aanpak Jeugdgroepen en Persoonsgerichte Aanpak (PGA)

De leerplichtambtenaar MBO van de gemeente De Bilt is betrokken bij de Aanpak Jeugdgroepen en de Persoonsgerichte Aanpak. Wanneer een jongere ernstige overlast veroorzaakt of strafbare feiten pleegt, wordt deze besproken in het casuoverleg. Samen met de jongere, diens ouders en o.a. de politie, het CJG, Sociaal Team en Altrecht wordt er een plan van aanpak gemaakt. Het doel daarvan is het beëindigen van de overlast en/of criminaliteit en een passend begeleidings-/hulpaanbod. Afgelopen schooljaar hebben we gezamenlijk 12 van deze trajecten met een positief resultaat kunnen afronden.

LEERLINGEN

- 4-jarigen
- 5- t/m 11-jarigen
- 12- t/m 16-jarigen
- Kwalificatieplichtigen
- 17-jarigen
- 18+ers
- 18- t/m 22-jarigen

Leerplicht en CJG

De leerplichtambtenaren van De Bilt werken nauw samen met de medewerkers van het CJG. In het eerste contact na een verzuimmelding vragen we de leerling – of de ouder – altijd of het CJG betrokken is bij hun gezin. Andersom wordt bij aanmelding bij het CJG altijd gevraagd of er sprake is van schoolverzuim en of de leerplichtambtenaar betrokken is. Indien nodig zal de leerplichtambtenaar de ouders stimuleren om contact op te nemen met het CJG bij opvoedvragen, of dit zelfs als voorwaarde stellen om het schoolverzuim te stoppen.

Soms boekt hulpverlening onvoldoende resultaat, stopt schoolverzuim niet en kan de veiligheid van kinderen zelfs in het geding zijn. De CJG-medewerker overlegt dan met de leerplichtambte-

naar welke route er wordt gekozen; drang of dwang met een justitiële stok van leerplicht achter de deur, met als uiterste mogelijkheid een proces-verbaal van leerplicht (=drang) of drang of dwang vanuit het CJG door SAVE in te schakelen met als uiterste mogelijkheid een melding bij de Raad voor de Kinderbescherming, om de rechter een beschermingsmaatregel (=dwang) te vragen bijvoorbeeld een Ondertoezichtstelling (OTS) of een uithuisplaatsing.

Zo kan leerplicht gebruik maken van de drang-mogelijkheid vanuit Jeugdhulp en kan Jeugdhulp gebruik maken van de drang-mogelijkheid vanuit leerplicht. Met als uiteindelijke doel uiteraard de leerling en het gezin zo goed mogelijk te helpen zonder inzet van zwaardere (en duurdere) trajecten.

Leerplichtsprekuren

Ook dit schooljaar hebben de leerplichtambtenaren in De Bilt op verschillende scholen verzuimspreekuren gehouden. Het doel van de verzuimspreekuren op het Voortgezet Onderwijs is dat het beginnend verzuim zo snel mogelijk aangepakt en teruggedrongen wordt. In de praktijk is namelijk gebleken dat wanneer er sprake is van veel verzuim, het steeds moeilijker wordt om de leerling binnenboord te houden. Hierbij dreigt de leerling een voortijdig schoolverlater te worden. Voor deze spreekuren worden jongeren uitgenodigd die verzuimen maar nog niet voldoen aan de wettelijke meldnorm. Gezamenlijk wordt gekeken naar een oplossing. Indien nodig kan er doorverwezen worden naar de schoolarts, schoolmaatschappelijk werk of een andere zorgpartner. Dit schooljaar zijn er tijdens de verzuimspreekuren 62 leerlingen gesproken.

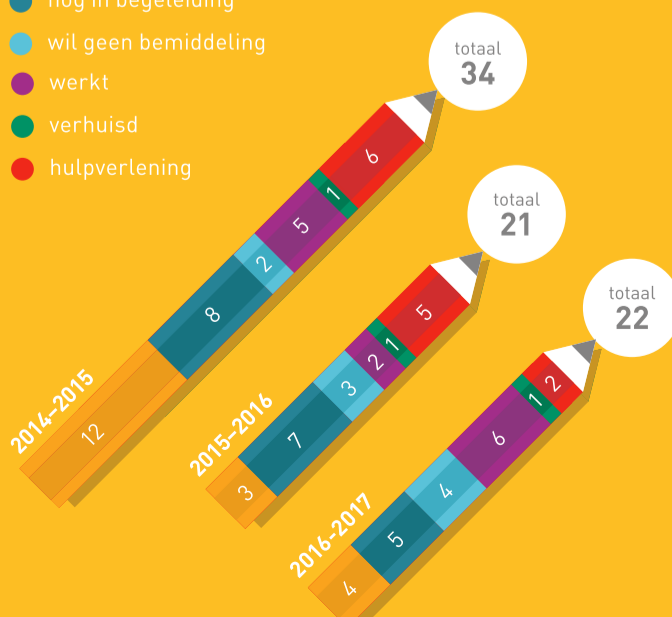
Nieuwe voortijdig schoolverlaters

Jongeren die zonder startkwalificatie (minimaal diploma havo, vwo of mbo niveau 2) van school gaan, hebben minder kansen op de arbeidsmarkt. De leerplichtambtenaren leveren een belangrijke bijdrage aan het terugdringen van voortijdig schoolverlaten door met hun inzet schoolverzuim te verminderen. Met het voorkomen van voortijdig schoolverlaten proberen ze jongeren betere kansen in de maatschappij te bieden.

Het schooljaar 2016-2017 telde in gemeente De Bilt 22 nieuwe voortijdige schoolverlaters (vsv'ers). Dat betekent dat het aantal gelijk is gebleven met vorig schooljaar. Het vorig schooljaar 2015-2016 ging het om 21 nieuwe vsv'ers. Van de 22 nieuwe vsv'ers zijn 4 jongeren herplaatst. Dat betekent dat die 4 jongeren in de loop van het schooljaar begeleid zijn naar een opleiding. Daarnaast zijn er nog 5 jongeren in begeleiding bij de trajectadviseurs van de RMC voortijdig schoolverlaten, willen er 4 jongeren geen begeleiding/bemiddeling, is er 1 jongere verhuisd, zijn er 2 jongeren verwezen naar hulpverlening en hebben 6 jongeren een baan (zonder startkwalificatie).

AANTAL NIEUWE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS

- herplaatst
- nog in begeleiding
- wil geen bemiddeling
- werkt
- verhuisd
- hulpverlening

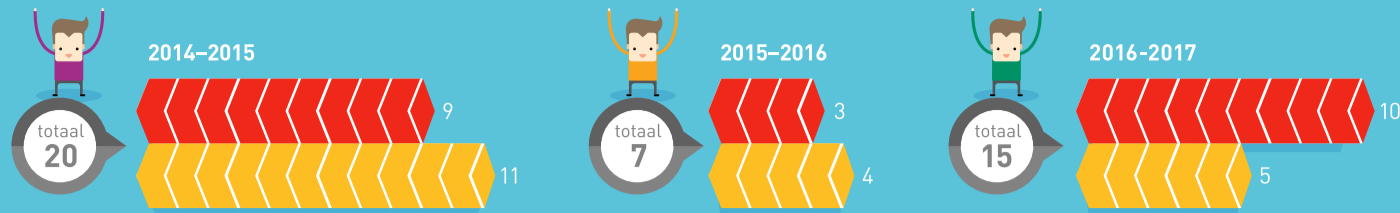
Casus Anna

(casus relatief verzuim)

Tijdens een verzuimspreekuur spreekt de leerplichtambtenaar met Anna, een meisje van 15/16 jaar, mavo, 3e klas. Komt uit een ver land, maar is hier diepongelukkig. Ze heeft geen aansluiting met meisjes uit de klas, ze wordt gepest. Ze wil het liefste terug naar haar moederland, maar mag dat pas van haar moeder als ze een diploma heeft gehaald. Ze staat er slecht voor, blijft waarschijnlijk zitten. De leerplichtambtenaar meldt haar aan bij het CJG. Anna wil nl niet meer naar school, is depressief.

Na een gezamenlijk gesprek met CJG, moeder, Anna en de leerplichtambtenaar, adviseert de leerplichtambtenaar Het PLEIN der Mogelijkheden. Een zorginstelling waar ze ook kan leren om haar diploma te halen.

Na de zomervakantie is er weer een gezamenlijk gesprek, nu bij Het PLEIN. De leerplichtambtenaar ziet nu een stralende Anna, die het weer helemaal ziet zitten! Ze is erg gemotiveerd en werkt hard om alsnog dit jaar haar diploma te kunnen gaan halen.

Zorg in en om de school

Schoolverzuim kan een uiting zijn van achterliggende problematiek. Naast het feit dat de leerplichtambtenaren jongeren spreken over het verzuim is er ook aandacht voor eventuele andere problematiek. Mogelijk gaat dit om pesten, een lastige thuissituatie, verslavingsproblematiek of een medische grondslag voor het verzuim. Samen met de school en de ketenpartners wordt dan gekeken naar de hulpmiddelen en oplossingen.

Op de voortgezet onderwijs scholen in De Bilt vindt ongeveer zes tot acht wekelijks het Zorg Advies Team (ZAT) overleg plaats. Tijdens dit overleg spreken verschillende partijen over jongeren waar zorgen om zijn. De zorgcoördinatoren van de school, leerplichtambtenaar, CJG medewerker en schoolarts zijn vaste deelnemers aan dit overleg. Voor een bespreking tijdens het ZAT is altijd toestemming van de leerling en/of ouders nodig.

Naast het feit dat het ZAT-overleg regelmatig plaatsvindt, heeft iedere school haar eigen zorgstructuur. Op alle scholen zijn overleggen met interne en externe partijen om zorgsignalen van leerlingen te bespreken en om een zo passend mogelijke actie in te zetten.

In het schooljaar 2016-2017 hebben veel multidisciplinaire overleggen (MDO) plaatsgevonden. Deze overleggen vinden plaats met de leerling, ouders, school en alle betrokken hulpverleners. Het MDO wordt ingezet wanneer er diverse hulpverleningsinstanties bij betrokken zijn of wanneer sprake is van complexe problematiek. De ervaring met deze overlegvorm is positief. Alle partijen kunnen worden gehoord en er worden direct afspraken gemaakt met alle betrokkenen. Het afgelopen schooljaar hebben de leerplichtambtenaren van De Bilt 34 MDO's bijgewoond.

Handhaving

De leerplichtambtenaar met opsporingsbevoegdheid (BOA=Buitengewoon Opsporingsambtenaar) mag proces-verbaal opmaken. Voor beginnend verzuim en enkelvoudige problematiek kan dat ook een Halt-verwijzing zijn. Verzuimers krijgen bij Halt een leerstraf en moeten excuses aanbieden aan bijvoorbeeld ouders of school.

Is de problematiek ernstiger dan gaat het proces-verbaal naar het Openbaar Ministerie (OM) en in kopie naar de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). De RvdK adviseert de rechter -na onderzoek- over de strafmaat. Meestal is dat verplichte hulpverlening (een Jeugdbeschermingsmaatregel), een (voorwaardelijke) geldboete, een taakstraf voor de jongere, of een combinatie van bovenstaande strafmaatregelen.

Uitzondering:

een proces-verbaal wegens luxe verzuim (vakantie onder schooltijd zonder toestemming) gaat niet naar de RvdK, ouders krijgen direct van het OM een schikking (boete) thuisgestuurd.

In De Bilt zijn beide leerplichtambtenaren BOA. In het schooljaar 2016-2017 zijn er 10 processen-verbaal opgemaakt en 5 Haltverwijzingen.

Een voorbeeld van een Halt afdoening

Deze jongere is naar Halt doorverwezen vanwege regemaat te laat komen en spijbeluren. Bij Halt volgen verschillende gesprekken, leeropdrachten over verzuim, toekomst en leerplichtwet. Ook een excuusbrief is onderdeel van de Halt-straf.

Excuusbrief:

Lieve papa en mamma,

Ik had gewild dat het niet zo ver was gekomen en jullie hebben me er ook zó ontzettend vaak voor gewaarschuwd. Maar goed, hier zit ik dan, een excuusbrief voor Halt te schrijven omdat ik te vaak te laat ben gekomen.

Dit is iets wat al sinds de 1e een probleem is bij mij zoals jullie weten en niet alleen voorkomt bij school, iets waar ik nou eenmaal niet gelukkig van word, maar ook bij dingen die ik leuk vind, zoals voetbal en dingen doen met vrienden. Toch wil ik me nu even gaan focussen op het school gedeelte ervan, aangezien ik daarvoor naar Halt ben gestuurd natuurlijk.

Ik zit tot één uur 's nachts op mijn telefoon YouTube of Netflix te kijken, ben 's ochtends ontzettend moe en amper mijn bed uit te krijgen, heb vervolgens te weinig tijd om alles rustig aan te doen, dit doe ik dan toch wel, en op het moment dat ik eigenlijk naar school zou moeten gaan moet ik toch altijd weer 'even snel naar het toilet en iets in m'n haar doen', wat maakt dat ik voor de zoveelste keer te laat ben op school. Jullie worden ontzettend boos en gestrest, omdat wat jullie ook doen om mij op tijd te deur uit te krijgen, ik daar gewoon niet op reageer en mezelf zo in de problemen werk op school.

Dit is inmiddels helaas het standaard ritueel op elke doordeweekse dag bij familie Jansen en heeft een erg slecht effect op de sfeer in huis. En komt allemaal doordat ik het gewoon vertik om mijn zaken op orde te krijgen en op tijd op school kom.

Jullie raken erdoor afgeleid op werk, krijgen er een slecht humeur van, het maakt jullie wanhopig en soms zelfs verdrietig en slapen er zelfs soms slecht door, wat de hiervoor genoemde alleen maar versterkt. Dit zijn nogal wat dingen en ze zijn erg makkelijk op te lossen, maar die oplossing ligt bij mij en tot dus ver was ik me er kennelijk nog niet genoeg bewust van wat de gevolgen ervan op jullie waren, wat overigens wel gek is aangezien jullie mij er vaak genoeg op hebben geattendeerd.

Nu het dus zo ver is gekomen is dat bewust zijn gelukkig wel gekomen en nu ga ik jullie bewijzen dat ik het wel kan. Om dit te bewerkstelligen wil ik wel graag één ding van jullie vragen, om mij erbij te helpen. Mijn telefoon moet doordeweeks echt weg bij mijn bed. Zo slaap ik beter en kan ik 's ochtends sneller uit mijn bed komen en vervolgens meer tempo houden in mijn 'ochtend ritueel'.

Paps, mams, ik hou ontzettend veel van jullie en wil mijn excuses aanbieden voor het feit dat ik zo vaak te laat ben gekomen en alles daar omheen!

Mijn schoolverzuim

1 Welke vakken vind je leuk op school? En welke niet?

Er zijn geen vakken die ik echt leuk vind. Er zijn wel vakken waar ik goed in ben, wat maakt dat ik er minder moeite mee heb. Dit heb ik bij Engels, Maatschappijwetenschappen, Maatschappijleer, Geschiedenis en AK. Aan Duits heb ik echt een hekel.

2 Vind je school belangrijk? Licht je antwoord toe.

Ja, want ik heb mijn VWO nodig om een goede studie te kunnen doen, waarmee ik weer een goede baan kan krijgen waarbij ik veel verdien en zo de hele wereld rond kan reizen.

3 Wat vind je van de leraren op school? Licht je antwoord toe.

Ze zijn in hun privéleven vast wel oké, maar als docent niet.

4 Vind je dat school wel of niet goed let op de aanwezigheid van leerlingen? Waarom wel/niet?

Verschildt per docent. De ene docent let er wel op en de andere docent weer helemaal niet.

5 Denk je dat het school wat uitmaakt of jij wel of niet komt? Licht je antwoord toe.

Ze zijn verplicht te controleren of wij aanwezig zijn, dus dat is een reden waardoor ze het wel uitmaakt en ze willen een zo hoog mogelijke slagingspercentage, zodat ouders hun kinderen graag naar onze school laten gaan. Hiervoor moeten alle leerlingen de lessen volgen, dus ze hebben er op die manier ook baat bij.

6 Wat is/was voor jou de belangrijkste reden om te verzuimen van school?

Ik verzuim geen school in mijn ogen, het gaat vaak om 30 tot 60 seconde. De lessen zijn dan nog niet eens begonnen, want de leraren zijn er dan ook nog maar net. Ik mis dus niks. Toch wordt het zo genoemd. Ik heb voor die 30 tot 60 seconde geen reden. Het is niet dat ik te laat wil komen.

7 Waar was je, toen je verzuimde van school?

9 van de 10 keer al wel in de school, alleen nog niet op de juiste plek.

8 Waren er ook andere leerlingen bij?

Nee, ik fietste eerst altijd alleen naar school. Dat is sinds kort veranderd door afspraken met de leerplicht.

9 Wat waren de gevolgen van jouw schoolverzuim, voor anderen en voor jezelf?

Ouders en school werden er boos door, dit was vervelend voor mij, maar vooral voor degene die boos werden op mij. Het kostte hun veel energie, vooral omdat ik er al die tijd niet echt op reageerde.

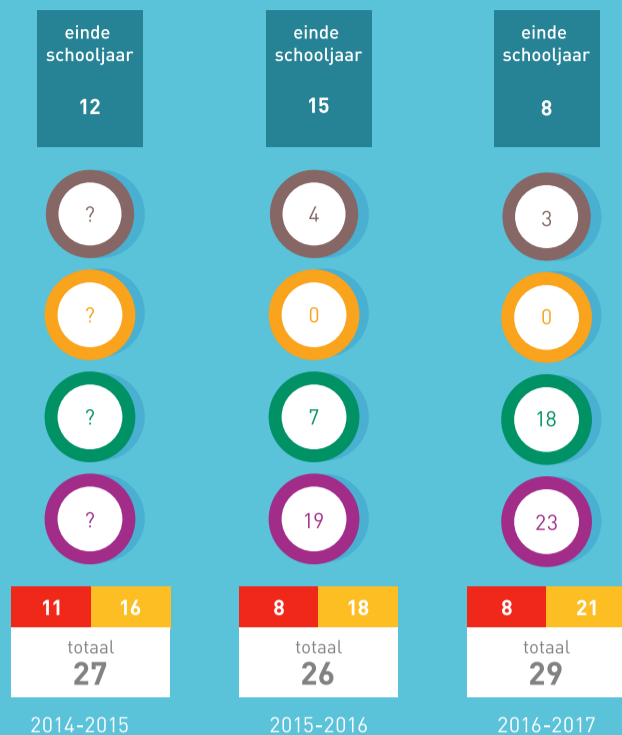
10 Hoe voelde je je tijdens het schoolverzuim?

Vaak bezweet, omdat ik altijd snel moest fietsen. Erg vervelend.

THUISZITTERS

- bij aanvang schooljaar
- opgelost
- nieuwe thuiszitters
- verhuisd
- langer dan 3 maanden
- 18 jaar geworden

Thuiszitters(-pact)

Ook gemeente De Bilt kan uit de voeten met het nieuwe Thuiszitterspact om het aantal thuiszitters te verminderen. **Doel:** in 2020 zit geen kind langer dan drie maanden thuis zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg. In het pact staat dat samenwerkingsverbanden passend onderwijs en gemeenten samen gaan bepalen wie besluit over een passende onderwijsplek voor een kind dat thuiszit – of dreigt uit te vallen. Gemeenten moeten een helder stappenplan maken met focus op preventie, samenwerking met de zorg, en maatwerk voor kinderen. Dit kan betekenen dat het aantal vrijstellingen afneemt. Het Thuiszitterspact werd in juni 2016 ondertekend door onder meer de staatssecretarissen van Volksgezondheid Welzijn en Sport en Onderwijs Cultuur en Wetenschap, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en brancheorganisaties PO-Raad en VO-raad. Voormalig kinderombudsman Marc Dullaert is aanjager en de voortgang van het pact wordt jaarlijks besproken tijdens de landelijke Thuiszitterstop.

Thuiszitters zijn leerplichtige of kwalificatieplichtige jongeren met een schoolinschrijving die vier aaneengesloten weken of langer niet naar school gaan. Hieraan kunnen diverse redenen ten grondslag liggen. In het schooljaar 2016-2017 bleek dat in de meeste gevallen psychische problematiek of gedragsproblematiek een oorzaak was van langdurig schooluitval. De meeste thuiszitters waren afkomstig uit het voorgezet onderwijs

De thuiszitters hebben de bijzondere aandacht van Leerplicht. Immers geldt hoe langer een leerling niet naar school gaat, hoe hoger de drempel wordt om de schoolgang weer op te pakken. Elke leerling heeft recht op onderwijs en vanuit alle betrokken partijen (school, ouders/verzorgers, leerling, netwerkpartners) dient inspanning geleverd te worden om de duur van het thuiszitten tot zo kort mogelijk te beperken en de leerling weer zo snel mogelijk op een (passende) onderwijsplek te plaatsen. De wethouder onderwijs wordt door de leerplichtambtenaren regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken rondom de thuiszitters in De Bilt.

In totaal waren er aan het begin van het schooljaar 8 thuiszittende leerlingen. Gaandeweg het schooljaar kwamen daar 21 leerlingen bij, met name thuiszitters ingeschreven in het vo. Vooral door actieve bemiddeling zijn er gedurende het schooljaar 18 kinderen weer naar school of een ander (dagbestedings-) traject gegaan. Het aantal thuiszitters aan het einde van het schooljaar komt daarmee op 8 leerlingen.

Info Thuiszitterspact

Intensivering contact Basisscholen

Het afgelopen schooljaar is er door de leerplichtambtenaren van De Bilt meer tijd en energie in het Primair Onderwijs gestoken. Er heeft een (hernieuwde) kennismaking plaatsgevonden tussen de directeuren van de basisscholen en de leerplichtambtenaren waar onder meer is gesproken over zorgelijke situaties, veelvuldig ziekteverzuim en de regels omtrent het toekennen en afwijzen van verlof. Het is de leerplichtambtenaren opgevallen dat de scholen een grote betrokkenheid hebben met de gezinnen en dat zorgen snel opvallen.

Het verschilt per school in welk stadium een externe partner, zoals de leerplichtambtenaar, wordt ingeschakeld bij deze zorgen. De bekendheid met de externe partner lijkt hier een rol in te spelen. Wanneer duidelijk is voor de school wat de leerplichtambtenaar doet en hoe deze te werk gaat, wordt er eerder contact gelegd. Afgelopen jaar wisten de scholen ons weer sneller en beter te vinden. De zorgelijke situaties die zijn gemeld bij de leerplichtambtenaar betreffen vaak heftige (v)echtscheidingsproblematiek of zorgelijk ziekteverzuim. Het is de leerplichtambtenaren en de scholen opgevallen dat scheidingsproblematiek afgelopen jaar vaker naar voren is gekomen.

PLUZO

De leerplichtambtenaren in de regio Utrecht Zuidoost vormen sinds 2002 samen 'het Pluzo' (Platform Leerplicht Utrecht Zuidoost) en zij hebben structureel overleg. Het overleg wordt enerzijds gebruikt om inhoudelijk op de uitvoering van en het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet in te gaan en anderzijds wordt er beleidsmatig afstemming gezocht. Binnen de regio wordt gestreefd naar uniformiteit. Tijdens de vergaderingen worden er ook regelmatig gasten uitgenodigd. Zo zijn bijvoorbeeld de contactpersonen van de Raad voor de Kinderbescherming, het Openbaar Ministerie en de GGD een keer aangesloten

bij een overleg. Dit, om de kennis en de professionaliteit van de leerplichtambtenaren bij te houden dan wel te vergoten. Tevens wordt er ingespeeld op actuele problemen, zoals bijvoorbeeld de Thuiszittersproblematiek. Hiervoor zijn de medewerkers van de Fritz Redschool aangeschoven, is er met hen kennis en ervaring uitgewisseld en zijn er afspraken rondom (potentiele) thuiszitters gemaakt. Daarnaast worden er gezamenlijk de (rayon)bijeenkomsten van Ingrado (branchevereniging) bezocht en andere werkbezoeken afgelegd.

Wat we verder hebben gedaan

- Ontwikkeling nieuwe regionale verzuimkaart voor het VO door leerplicht De Bilt
- Nieuw (regionaal) registratiesysteem JVS
- Deelgenomen aan trainingen Lansbrekers (Thuiszitters)
- BOA examens gedaan én gehaald!

Speerpunten en nieuwe ontwikkelingen in 2017-2018

- Nieuwe procedure van start rondom art. 5, lid a ism GGDrU en SWV PO en VO
- Herziene verzuimkaart introduceren bij de VO-scholen
- Nieuwe werkwijze gemeente De Bilt (organisatieontwikkeling)
- Daaruit voortvloeiend nieuwe positionering team Leerplicht

Colofon

Samenstelling jaarverslag:
Vivian Fontijn (PO en VO)
Patty Goossens (PO en VO)
Ingeborg Krouwel (MBO)

Grafisch ontwerp:
www.designkoningin.nl

Gemeentehuis
Soestdijkseweg Zuid 173
3721 AB Bilthoven

leerplicht@debilt.nl
www.debilt.nl

@gemeentebilt
@GemDeBilt

030 228 94 11